

РЕШЕНИЕ

№ 6076

гр. София, 28.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на първи ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Людм. Дранчовска

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Василена Людм. Дранчовска Въззивно гражданско дело № 20231100504697 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Въззивното производство е образувано по подадена в законоустановения срок въззивна жалба на ответника Българско национално радио срещу решение № 20077559/02.02.2023 г., постановено по гр.д. № 4751/2016 г. по описа на СРС, 75 състав, с което по предявените от К. И. С. искове с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК и чл. 344, ал. 1, т. 1-3 КТ е признато за установено, че трудов договор № 4553/28.11.2014 г., сключен между К. И. С. и Българско национално радио, е сключен за неопределено време; признато е за незаконно и е отменено уволнението на ищцата, извършено със заповед № 4418/19.11.2015 г. на генералния директор на Българско национално радио на основание чл. 325, ал. 1, т. 3 КТ, ищцата К. И. С. е възстановена на заеманата преди уволнението длъжност „редактор“ в програма „Хоризонт“, новинарски център, редакция „Новини“ в БНР и ответникът Българско национално радио е осъден да заплати на ищцата К. И. С. сумата от 4324,80 лв., обезщетение за оставането ѝ без работа поради незаконното уволнение за периода 01.12.2015 г. – 01.06.2016 г., ведно със законната лихва върху сумата от 29.01.2016 г. до окончателното ѝ изплащане.

Във въззивната жалба се съдържат доводи за неправилност на решението, доколкото заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение е била законосъобразна и с нея

единствено се констатирало изтичането на уговорения в трудовия договор срок на правоотношението. Въззивникът твърди, че по делото са доказани предпоставките за сключване на договора като срочен, тъй като съществували обективни причини за срочността на правоотношението, описани в протокол от заседание на УС на БНР от 20.01.2014 г., въз основа на които е издадена заповед № РЯ-75/23.01.2014 г. на генералния директор на БНР за сключване на срочни трудови договори за една година с нови служители. Поддържа, че ищцата изрично се е съгласила със сключването на трудовия договор като срочен при подписването му, като срочността на правоотношението била регламентирана и в колективния трудов договор, действащ към датата на уволнението, към който препращал индивидуалният трудов договор, респ. заповедта за прекратяване на правоотношението. Ето защо, моли първоинстанционното решение да бъде отменено, а предявените иски да бъдат отхвърлени изцяло.

Въззиваемият К. И. С. не подава отговор на въззивната жалба. В открито съдебно заседание излага становище за неоснователност на въззивната жалба и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на страните, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Изключение от това правило е нарушението на императивна материалноправна норма, което може да бъде констатирано като порок от въззивната инстанция и без да е било изрично заявено като основание за обжалване, тъй като се касае за приложение на установена в публичен интерес норма, а не за диспозитивно правило. Всички останали оплаквания, свързани с неправилност на обжалваното решение, следва да бъдат изрично указани чрез посочване в какво точно се изразяват, за да може въззивният съд да извърши проверка за правилността на първоинстанционното решение до посоченото. В този смисъл са задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 1/2013 г., постановено по тълк. дело № 1/2013 г. на ВКС, ОСГТК, т. 1.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като въззивният съд споделя мотивите на първоинстанционния съд и на основание чл. 272 ГПК препраща към тях. Във връзка с доводите във въззивната жалба следва да се отбележи следното:

По делото е безспорно обстоятелството, че сключеният между страните трудов договор № 4553/28.11.2014 г. е уговорен като срочен за една година и трудовото правоотношение е прекратено на основание чл. 325, ал. 1, т. 3 КТ – с изтичане на уговорения срок.

Условията, при които може да се уговаря определен срок на трудовото правоотношение, са изрично регламентирани в императивната разпоредба на чл. 68 КТ и страните са длъжни да се съобразяват с тях. За работи и дейности, които нямат временен, сезонен или краткотраен

характер, каквато е заеманата от ищцата длъжност „редактор“ в програма „Хоризонт“ на новинарския център на БНР, трудов договор за определен срок може да се сключи само по изключение – арг. чл. 68, ал. 4 КТ, като в § 1, т. 8 ДР на КТ е регламентирано, че „изключение“ по смисъла на чл. 68, ал. 4 КТ е налице при конкретни икономически, технологически, финансови, пазарни и други обективни причини от подобен характер, съществуващи към момента на сключване на трудовия договор и обуславящи срочността му, като тези обстоятелства следва да се изрично посочени в трудовия договор. В този смисъл е трайната и непротиворечива съдебна практика, обективирана в Решение № 164 от 18.02.2010 г. на ВКС по гр. д. № 4656/2008 г., I г. о., Определение № 98 от 11.02.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3957/2018 г., IV г. о., Решение № 104 от 23.02.2010 г. на ВКС по гр. д. № 453/2009 г., III г. о. и др.

В настоящия случай ответникът обуславя необходимостта от сключване на договора като срочен с решение на Управителния съвет на БНР от 20.01.2014 г. и издадената въз основа на него Заповед № РЯ-75/23.11.2014 г. на генералния директор на БНР, според които е въведено ограничение в назначаването на нови служители на освободени щатни бройки с цел намаление на заетата щатна численост, като задачите на свободните длъжности следва да се разпределят между останалите служители в същото структурно звено, а в случай на аргументирана необходимост е допустимо назначение на нови служители по изключение на срочен трудов договор за една година. Описаното решение на управителния орган на работодателя е мотивирано с продължаващите организационни промени в структурата на радиото, технологичното обновяване, чрез което ще се оптимизира дейността на медията, както и наложените от ограничения бюджет финансови рестрикции.

Настоящата въззивна инстанция намира, че цитираното решение на УС на БНР и издадената въз основа на него заповед на генералния директор не обуславят наличието на изключение за сключване на срочен трудов договор с ищцата по смисъла на чл. 68, ал. 4 КТ. Описаните причини, с които е въведена забрана за назначаване на нови служители на безсрочен трудов договор, са посочени твърде общо, като не става ясно какви са провежданите организационни промени в структурата на радиото и защо същите не позволяват назначаване на нови служители по безсрочно правоотношение, като не са представени и доказателства за ограничаване на бюджета на медията и произтичащо от това затруднение в набирането на нов персонал. Същевременно, посочените причини, обуславящи според ответника изключение за сключване на срочен трудов договор, не са посочени изрично в подписания с ищцата трудов договор, като в същия липсва каквото и да било обосновка на причините, налагащи възникването на трудовото правоотношение като срочно, в нарушение на императивните разпоредби на чл. 68, ал. 4 и § 1, т. 8 ДР на КТ. Противно на доводите на ответника във въззивната му жалба, това необходимо, императивно определено съдържание на трудовия договор не може да бъде заместено от други актове на работодателя (в този смисъл изрично Решение № 104 от 23.02.2010 г. на ВКС по гр. д. № 453/2009 г., III г. о.), като дори и да се приеме, че същият препраща към клаузите на колективния трудов договор, в последния също не се съдържа обяснение на причините, обуславящи необходимост от

сключване на срочни трудови договори, като в чл. 11, ал. 1 единствено е посочено, че трудовите договори се сключват със срок от една година с максимален изпитателен срок съгласно чл. 70 КТ. Същевременно, макар бланкетно да е цитиран в индивидуалния трудов договор, по делото липсват доказателства К. И. С. да се е присъединила към колективния трудов договор по реда на чл. 57, ал. 2 КТ (при липсата на данни тя да е член на синдикалната организация – страна по КТД), поради което не може да се приеме, че същият намира приложение в рамките на възникналото между страните трудово правоотношение, респ. не се установява ищцата да е била запозната с КТД преди сключване на индивидуалния трудов договор, така че да се приеме за допустимо препращането към него (съобразно цитираното във въззивната жалба определение № 327/18.03.2013 г., постановено по гр.д. № 1295/2012 г. на ВКС, III г.о.).

Обстоятелството, че ищцата е подписала трудовия договор с уговорката за срочност, също не би могло да поправи допуснатия порок в съдържанието на съглашението, доколкото служителят е подписал договора при незнанието за причините, които налагат сключването му като срочен – липсват доказателства работодателят да я уведомил за тях предварително и ищцата да е изразила изрично съгласие за това, а тези обстоятелства напълно отсъстват от съдържанието на договора, поради което несъмнено последният е сключен в нарушение на чл. 68, ал. 4 КТ.

С оглед на изложеното и на основание чл. 68, ал. 5 КТ, процесният трудов договор се счита сключен за неопределено време, поради което предявеният установителен иск в този смисъл е основателен, а прекратяването на трудовото правоотношение на основание чл. 325, ал. 1, т. 3 КТ – с изтичане на уговорения срок, е незаконно. Като е достигнал до идентични правни изводи, СРС е постановил правилно съдебно решение, което следва да бъде потвърдено изцяло. Основателността на претенцията по т. 2 на чл. 344 КТ произтича от уважаването на иска за отмяна на уволнението, а по отношение на уважения иск по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ не са изложени конкретни доводи за неправилност на съдебния акт във въззивната жалба, поради което не са налице основания за отмяна на обжалвания акт и в останалата част.

При този изход на спора въззиваемият има право на направените по делото пред въззивната инстанция разноски, но предвид липсата на искане от страната и на доказателства такива да са направени, съдът не дължи присъждането им.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20077559/02.02.2023 г., постановено по гр.д. № 4751/2016 г. по описа на СРС, 75 състав.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд при условията на чл. 280, ал. 1 ГПК в едномесечен срок от получаване на препис от страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____